

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Mikołaja Kopernika
w Brzesku
ul. Okulickiego 2; 32-800 Brzesko
tel. 14 686 38 37
REGON 000231082

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED ZAGROŻENIAMI

**Opracowane
w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Brzesku**

Brzesko 2024

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED ZAGROŻENIAMI

Opracowane w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Brzesku

Podstawa prawna:

Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn.zm.),
Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016 poz. 1749),
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U.2016 poz. 1822),
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 poz.459),
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2016, poz. 1137),
Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 poz. 922),
Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535).
Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1304)
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).

Wstęp

Kluczową zasadą obowiązującą personel Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Brzesku jest podejmowanie działań mających na celu dobro uczniów, ochronę ich godności i praw. Personel szkoły ma za zadanie dbać o prawidłowy ich rozwój, traktować je z szacunkiem z uwzględnieniem potrzeb oraz bezpieczeństwa danych osobowych. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dzieci w jakiegokolwiek formie. Personel ma obowiązek przestrzegać obowiązujących przepisów prawa. Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów przed krzywdzeniem.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Celem stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed zagrożeniami jest:
 - 1) zapewnienie uczniom Liceum Ogólnokształcącego im. M.Kopernika w Brzesku sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji, bezpieczeństwa oraz działaniem dla ich dobra,

- 2) uwrażliwienie wszystkich pracowników, wolontariuszy, praktykantów, osób, z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne, rodziców, osób współpracujących ze szkołą na konieczność podejmowania działań zmierzających do ochrony dzieci przed krzywdzeniem,
 - 3) wskazanie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką szkoły,
 - 4) podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia,
 - 5) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.
2. Znajomość oraz praktyczne stosowanie Standardów jest obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników Szkoły.
 3. Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc małoletniemu oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w szkole za bezpieczeństwo uczniów.

Objaśnienie terminów

1. Małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. Pracownikiem szkoły jest osoba, która posiada umowę o pracę, umowę zlecenia lub z którą została zawarta umowa cywilnoprawna.
3. Osoby współpracujące ze szkołą to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową.
4. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
6. Dane osobowe to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
7. Instytucja – każdy urząd świadczący usługi lub działający na rzecz małoletnich.
8. Dyrektor – osoba, która w strukturze szkoły jest uprawniona do podejmowania decyzji.
9. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie jego dobra, w tym jego zaniedbanie.
10. Krzywdzeniem jest:
 - ✓ **przemoc**- to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.
 - ✓ **przemoc fizyczna** - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

- ✓ **przemoc emocjonalna** - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie, i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.
- ✓ **wykorzystywanie seksualne** - to takie zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- ✓ **zaniedbywanie** - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

Rozdział 2

Procedury kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi

1. Szkoła dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
2. Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba zatrudniająca, przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
3. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.), przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w szkole, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Kandydat/kandydatka składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
5. Wszyscy pracownicy, praktykanci, stażyści, wolontariusze mają obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział 3

Rozpoznawanie i reagowanie na objawy krzywdzenia małoletniego z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na mogące wystąpić u ucznia symptomy krzywdzenia, takie jak:

- zaniechanie pod względem higieny osobistej, uczeń nie jest ubrany odpowiednio do warunków atmosferycznych, a także nie ma zapewnionych przyborów szkolnych (sytuacje powtarzające się),

- uczeń boi się rodzica/opiekuna,

- występowanie u ucznia długotrwałego, silnego, niemożliwego do ukojenia płaczu,

- u ucznia występuje strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój,

- uczeń zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylny lub nadmiernie dojrzały,

- uczeń prosi o jedzenie (kolegów lub nauczycieli) – sprawia wrażenie głodnego, apatycznego, rozkojarzonego,

- uczeń nie ma zapewnionej koniecznej opieki medycznej dot. np. korekty wzroku (okulary), lub przychodzi z niepokojącymi objawami chorobowymi na zajęcia (co się powtarza i nasila),

- u ucznia występują widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno jest mu wyjaśnić; obrażenia są w różnej fazie gojenia; wyjaśnienia ucznia dotyczące obrażeń wydają się niespójne itp., uczeń często je zmienia,

- uczeń niechętnie udaje się do domu, z rozmowy wynika, że po zajęciach nie chce wracać do miejsca zamieszkania,

- u ucznia występują powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, a także zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty, itp.,

- u ucznia występują skrajne zachowania: jest bierny, apatyczny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, prowokuje itp.,

- uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości, pojawia się problem absencji, braku pracy i zaangażowania,

- u ucznia występuje uzależnienie od Internetu (gry komputerowe, świat wirtualny),

- u ucznia zauważalne są objawy wskazujące na zażycie środków psychoaktywnych,

- uczeń jest rozbudzony seksualnie nie stosownie do sytuacji i wieku; w rozmowach z rówieśnikami i dorosłymi nawiązuje do tej tematyki, prowokuje takie rozmowy, bądź ostentacyjnie wypowiada się na ten temat w grupie rówieśniczej,

- uczeń zaczyna uciekać z domu, a także dochodzi do absencji w szkole (zjawisko nasila się),

- w zachowaniu ucznia zauważalna jest duża zmiana (zarówno w kierunku apatii, depresji, obniżenia nastroju, jak i zbytniego pobudzenia, agresji),

- uczeń zaczyna używać wulgaryzmów w obecności innych uczniów i nauczycieli, jego zachowanie jest prowokujące i agresywne.

2. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn niepokojących zachowań dziecka, obrażeń ucznia,
 - rodzic (opiekun) odmawia lub nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia, nie chce udzielać informacji, nie odbiera telefonów, nie komunikuje się przez e-dziennik (brak odpowiedzi), nie odbiera pisma w sprawie zagrożenia ucznia ocenami niedostatecznymi lub w sprawie długotrwałej absencji, pomimo próśb ze strony szkoły nie kontaktuje się z wychowawcą, specjalistą, dyrektorem,
 - rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie, a także poniża werbalnie, jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy (nie interesuje się konsekwencjami zachowania ucznia),
 - rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji lub zachowuje się agresywnie, ofensywnie w stosunku do małoletniego, nauczycieli,
 - rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
 - rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego,
 - rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka wychowawca podejmuje rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy (wychowawcy) i pracownicy szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.
5. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do złożenia do Dyrektora szkoły notatki służbowej związanej z podejrzeniem krzywdzenia dziecka.
6. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznych relacji w szkole

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikiem, a dzieckiem:

1. Pracownik oraz inna osoba dorosła dopuszczona do czynności z dziećmi jest zobowiązana do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim adekwatnej do sytuacji.
2. Bezpośredni kontakt pracownika z małoletnim oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
 - przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
 - erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenia),
 - seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

3. Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna:

- wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
- obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
- upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
- naruszać granice (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

4. Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:

- wyłączne skupianie uwagi na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
- nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
- nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań,
- nieadekwatne do możliwości i wieku, zwalnianie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach, godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
- dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad, przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych wychowanków przez silniejszych.

5. Kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem poza szkołą powinny być:

- ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla małoletniego wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez szkołę wyjazdy itd.),
- dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii/wydruku korespondencji mailowej, SMS-owej, zapisów na portalach społecznościowych), odbywać się może w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego,
- preferowaną formą komunikacji z dziećmi i rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny).
- niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.

6. Transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe:

- uczniowie w przypadku nagłego zachorowania mogą być odbierani ze szkoły jedynie przez opiekunów lub osoby przez nich upoważnione,
- organizacja transportu, noclegu poza szkołą powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną lub inne wydarzenia organizowane przez szkołę),
- opieka nad uczniami w sytuacjach wyjazdowych powinna być zgodna z przepisami o organizacji wyjazdów i wycieczek szkolnych,

- przy organizacji noclegu zakwaterowania brane pod uwagę jest pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych.

7. Rodzice i opiekunowie prawni uczniów mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ucznia na terenie szkoły, w trakcie wycieczek i innych wydarzeń organizowanych przez szkołę. Informacje na temat małoletniego udzielane są jedynie jego rodzicom lub opiekunom prawnym.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi w szkole:

1. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły oraz wynikających z obowiązujących norm i zasad społecznych.
2. Zachowanie i sposób postępowania małoletnich wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności osobistej, podstawowych praw. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że czynią to w sposób wolny od agresji, przemocy i nikomu nie wyrządzający krzywdy.
3. Uczniom Liceum nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej. Niedopuszczalne jest zastraszanie, przymuszanie, groźby.
4. Niezależnie od powodu agresja i przemoc fizyczna/psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwana. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek przyczyny fizycznej/psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów. Jeżeli uczeń jest świadkiem stosowania przez inną osobę/osoby jakiegokolwiek formy agresji czy przemocy, posiada obowiązek reagowania na nią adekwatnie do swoich możliwości (np. poszukiwanie pomocy dla ofiary u osoby dorosłej).
5. Wszyscy uczniowie Liceum znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa i wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu własnemu lub innych uczniów. Wiedzą, gdzie i do kogo dorosłego mogą zwrócić się o pomoc.
6. Jeżeli małoletni stał się ofiarą agresji czy przemocy ze strony innych osób, może uzyskać w szkole pomoc, udzielaną zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi.

Rozdział 5

Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego pracownik wg procedury niezwłocznie sporządza notatkę służbową (zał. 1) i przekazuje ją Dyrektorowi szkoły.
2. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzieleniu mu adekwatnej pomocy jest Dyrektor szkoły. Dyrektor może zlecić psychologowi/pedagogowi zatrudnionemu w placówce udzielenie wsparcia małoletniemu.

3. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który opracowuje plan wsparcia małoletniego (zał. 2) mający na celu pomoc uczniowi i objęcie go opieką.
4. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi wychowawca klasy, psycholog/pedagog/pedagog specjalny oraz wskazany przez Dyrektora pracownik szkoły. W skład zespołu może także wchodzić dyrektor. Jeżeli zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły, nie może on uczestniczyć w składzie zespołu interwencyjnego.
5. Dyrektor placówki wzywa rodziców, opiekunów małoletniego i w obecności psychologa/pedagoga przekazuje informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka, a także dalszych kroków jakie podejmie placówka. Z tego spotkania sporządza się notatkę.
6. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi (załącznik nr 3).
7. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, również do akt osobowych pracownika Szkoły.

Rozdział 6

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
 - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
 - b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
 - c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
 - d) objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, wychowawca i zespół pomocy psychologiczno – pedagogicznej – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasie.
3. Działania zespołu koordynuje i monitoruje pedagog specjalny lub podczas jego nieobecności pedagog szkolny/psycholog, który ściśle współpracuje z Dyrektorem szkoły, w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami pozaszkolnymi.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
 - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania;

- b) formy wsparcia oferowane przez szkołę;
 - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami tej samej szkoły.
 6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja ucznia, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
 7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z OPS).
 8. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy pozaszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego, Policji i działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników leży w kompetencjach tych instytucji.
 9. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
 10. Zadania pracowników szkoły wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno – wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i personelem szkoły.

Rozdział 7

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, wszczynanie procedury "Niebieskie Karty"

1. W przypadku podjęcia przez personel placówki informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor przekazuje tę informację zespołowi szkolnych specjalistów (pedagog, pedagog specjalny, psycholog).
3. Specjaliści wraz z wychowawcą klasy dokonują analizy informacji, w tym czynników ryzyka krzywdzenia dziecka, występujących w konkretnej rodzinie.
4. Specjalności mogą przeprowadzić konsultacje: a) z pracownikiem socjalnym, w celu uzyskania danych o sytuacji rodzinnej z wywiadu środowiskowego. W przypadku braku danych zgłasza wniosek o przeprowadzenie takiego wywiadu; b) z dzielnicowym w celu uzyskania informacji o ewentualnych interwencjach; c) z kuratorem sądowym (jeżeli dana rodzina objęta jest kuratelą) w celu uzyskania informacji o sprawowanym nadzorze.

5. Specjaliści przeprowadzają z krzywdzonym uczniem rozmowę w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
6. Na podstawie wszystkich uzyskanych informacji następuje określenie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, w tym konieczności lub braku konieczności odizolowania dziecka od rodziny.
7. Po diagnozie, w wyniku której określa się, że istnieje realne zagrożenie dla bezpieczeństwa dziecka ze strony jego rodziny Dyrektor szkoły informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do organów ścigania (Policja, Prokuratura), a następnie dokonuje zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa.
8. W przypadku zagrożenia dobra dziecka Dyrektor ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do Sądu Rejonowego w Brzesku lub zawiadomienia Prokuratury Rejonowej w Brzesku. Dyrektor ma prawo poinformować również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej lub Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o zagrożeniu dobra dziecka.
9. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej pedagog, psycholog, nauczyciel/ wychowawca klasy może wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
10. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Procedura wszczęcia Niebieskiej Karty odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U.2023 poz. 1870). (załącznik nr 2).
11. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” ma na celu działania interwencyjne mające zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej.

Rozdział 8

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Sieć szkolna jest zabezpieczona.
3. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez dyrektora; do zadań tej osoby należy między innymi:
 - a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
 - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
 - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści,
 - d) w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje Dyrektorowi.

4. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Szkoła ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
6. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć.
7. W szkole prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, a na jej terenie (gabinet specjalistów, biblioteka szkolna, sale informatyczne) dostępne są materiały edukacyjne z tego zakresu.
8. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wifi, zabezpieczona hasłem dostępu.
9. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, pracownik ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Kartę przebiegu interwencji.
10. Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) psychologa lub pedagoga szkolnego na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikających ze złamania statutu szkoły.
11. Powiadomieni zostają rodzice uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły (zastosowane kary statutowe/ środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne).
12. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych ze szkołą, dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub Policji), przekazując zabezpieczone materiały.
13. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

Rozdział 9

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy

- w rodzinie.
5. Pracownik nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiekunach.
 6. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
 7. Pracownik nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
 8. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka zawarte są w kwestionariuszu osobowym ucznia (wypełnianym przez Rodzica podczas procesu rekrutacji do szkoły).

Rozdział 10

Zasady udostępniania pracownikom, małoletnim i ich rodzicom /opiekunom standardów do zaznajomienia i stosowania

1. Standardy ochrony małoletnich są udostępniane pracownikom szkoły, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze standardami po zawarciu umowy o pracę.
3. Zapoznanie się ze standardami pracownicy szkoły potwierdzają podpisem.
4. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są ze standardami na początku roku szkolnego.

Rozdział 11

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Sposób dokumentowania ujawnionych podejrzeń lub incydentów określają zapisy poszczególnych standardów.
2. Zasady przechowywania dokumentacji określa instrukcja kancelaryjna i jednolity rzeczowy wykaz akt, a w zakresie ochrony danych „Polityka ochrony danych”.
3. Koordynator prowadzi indywidualne teczki spraw małoletnich w stosunku, do których zostały podjęte działania wynikające z ww. standardów.
4. Dyrektor stwarza warunki do przechowywania i zabezpieczenia ww. dokumentacji z uwzględnieniem bezpieczeństwa „szczególnych – wrażliwych danych” wynikających z RODO.

Rozdział 12

Monitoring stosowania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest koordynator - pedagog specjalny.
2. Pedagog specjalny na bieżąco monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, po uzyskaniu akceptacji Dyrektora szkoły i po konsultacjach z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim.
3. Pedagog specjalny przeprowadza wśród pracowników, rodziców i uczniów minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest Dyrektorowi szkoły.
4. Monitoring i ewaluacja Standardów prowadzona jest w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, diagnozę czynników ryzyka i chroniących i konsultacje z organami szkoły.
5. Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom i uczniom Dyrektor szkoły.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej szkoły, wywieszenie na tablicy ogłoszeń, w pokoju nauczycielskim i w gabinecie specjalistów, również w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich oraz poprzez przesłanie informacji o dostępności dokumentu drogą elektroniczną, przy wykorzystaniu dziennika elektronicznego.
3. Pracowników szkoły z treścią standardów, objawami krzywdzenia dzieci i procedurami postępowania w przypadku ujawnienia możliwości krzywdzenia dziecka zapoznaje dyrektor i wicedyrektor szkoły podczas szkolenia.

2024 -07- 1 0

Data:.....

Podpis dyrektora

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Mikołaja Kopernika
w Brzesku
ul. Okulickiego 2; 32-800 Brzesko
tel. 14 686 38 37
REGON 000231082

DYREKTOR LICEUM

mgr Ryszard Ostrowski

PLAN WSPARCIA DZIECKA KRZYWDZONEGO

1. **OPIS SYTUACJI DOMOWEJ, SZKOLNEJ UCZNIĄ ORAZ OPIS JEGO
FUNKCJONOWANIA W RELACJACH RÓWIEŚNICZYCH (rozpoznane
problemy)**

.....
.....
.....
.....
.....

2. **ROZPOZNANE POTRZEBY ROZWOJOWE I EDUKACYJNE**

.....
.....
.....
.....
.....

3. **PLANOWANE DZIAŁANIA W CELU WSPARCIA I POMOCY DZIECKU**
*(w celu zapewnienia bezpieczeństwa, formy pomocy psychologiczno –
pedagogicznej, współpraca z instytucjami zewnętrznymi w celu pomocy dziecku /
rodzinie)*

.....
.....
.....
.....
.....

4. **OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA WDROŻENIE I MONITOROWANIE
REALIZACJI PLANU**

.....
.....
.....

DATA.....

PODPISY OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PLAN:

.....
.....
.....
.....

Zal. 3

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko ucznia, klasa:

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

.....

.....

.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podjęciu krzywdzenia

..... data.....

4. Opis działań podjętych przez pedagoga, psychologa, wychowawcę lub innego pracownika.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Spotkanie z opiekunami ucznia.

.....

.....

.....

.....

6. Forma podjętej interwencji:

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

b) Wniosek o wgląd w sytuację dziecka.

c) Opracowanie planu wsparcia

c) Inny rodzaj interwencji

Jaki?.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców).

.....
.....
.....
.....
.....

Data.....

.....

Podpis pracownika

KARTA INTERWENCJI W PRZYPADKU UJAWNIENIA CYBERPRZEMOCY

Data:.....

1. Osoba zgłaszająca.....

2. Osoby uczestniczące:.....

.....

.....

3. Opis przebiegu zdarzenia:

.....

.....

4. Zapisane dowody:

.....

.....

5. Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinujące, rekomendacje:

.....

.....

6. Plan monitoringu zdarzenia:

.....

.....

Załączniki:

1. Notatki z rozmów z uczestnikami zdarzenia.

2. Zrzuty ekranu z dn.....

3. Kopia wniosków / zgłoszeń do sądu rodzinnego / policji

4. Inne dokumenty.....

Opracowanie dokumentacji – zespół w składzie:

.....